

Digitalisering av grundkartor och detaljplaner

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om ändringar i plan- och bygglagen. Förslaget innebär att riksdagen bemyndigar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om standarder för utformning av grundkartor, detaljplaner och planbeskrivningar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:132 Digitalisering av grundkartor och detaljplaner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Digitalisering av grundkartor och detaljplaner	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	6
Propositionen	6
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Digitalisering av grundkartor och detaljplaner

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:132.

Stockholm den 26 april 2018

På civilutskottets vägnar

Johan Löfstrand

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Johan Löfstrand (S), Mats Green (M), Hillevi Larsson (S), Carl-Oskar Bohlin (M), Eva Sonidsson (S), Roger Hedlund (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Leif Nysmed (S), Emma Hult (MP), Lars Beckman (M), Mikael Eskilandersson (SD), Robert Hannah (L), Nooshi Dadgostar (V), ClasGöran Carlsson (S), Åsa Eriksson (S), Helena Lindahl (C) och Lars-Axel Nordell (KD).

Redogörelse för ärendet

Boverket har på uppdrag av regeringen utrett behovet av att genom föreskrifter reglera vilken standard som ska gälla för hur detaljplaner ska utformas tekniskt för att förenkla informationsutbyte digitalt, hur en sådan författningsreglering i så fall kan se ut och inom vilken tidsram kommuner och berörda företag kan genomföra en omställning av sitt arbetssätt (dnr N2017/00584/PBB). Boverket redovisade uppdraget den 29 augusti 2017 i rapporten Digitala detaljplaner – Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (Rapport 2017:21).

Lantmäteriet har på uppdrag av regeringen utrett behovet av att genom föreskrifter reglera vilken standard som ska gälla för den information som ska finnas i en grundkarta till en detaljplan (dnr Fi2016/04700/EF). Lantmäteriet redovisade uppdraget den 30 augusti 2017 i rapporten Digitalt först – För en smartare samhällsbyggnadsprocess, Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (Lantmäterirapport 2017:2).

Rapporterna har remissbehandlats.

Lagrådet har yttrat sig över lagförslaget till 16 kap. 1 a § plan- och bygglagen (2010:900). Övriga ändringar i plan- och bygglagen är av sådan beskaffenhet att regeringen bedömt att Lagrådets granskning av dessa ändringar skulle sakna betydelse.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och regeringens lagförslag i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Digitalisering av grundkartor och detaljplaner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

Regeringen föreslår en ändring i plan- och bygglagen, förkortad PBL, som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om standarder för utformning av grundkartor, detaljplaner och planbeskrivningar. Därutöver föreslås några författningstekniska och redaktionella ändringar i samma lag.

Regeringen anför i propositionen att det i PBL saknas bestämmelser om hur grundkartor, detaljplaner och planbeskrivningar ska utformas. Trots att en digitalisering av denna process till viss del har genomförts på kommunal och statlig nivå är resultatet skiftande eftersom det saknas gemensamma standarder och gränssnitt. Projekt och aktiviteter som genomförs inom samhällsbyggnadsprocessen kan därför inte fullt ut dra fördel av den digitalisering som finns. Det är, enligt vad som anförs i propositionen, exempelvis i dag inte möjligt att fullt ut göra sammanställningar av digitala planer, och informationsflödet mellan kommuner och myndigheter är bristfälligt.

Regeringen anför att en enhetlig och effektiv digital samhällsbyggnadsprocess är till nytta för samhället genom att exempelvis bidra till att förenkla kontakterna mellan dess aktörer. En enhetlig digital process leder även till en mer effektiv tillämpning av PBL, vilket i sin tur ger förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande och en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Det finns därför, enligt regeringens uppfattning, ett behov av enhetliga digitala standarder vid utformningen av grundkartor, detaljplaner och planbeskrivningar. För grundkartor och detaljplaner kan standarder för utformning innefatta kartornas informationsmängder, informationsspecifikationer för dessa samt utseende (manér), exempelvis färg, textsättning, kartdeklaration och kartbeteckningar. Dessa standarder kommer, enligt vad som anges i propositionen, att vara så detaljerade att de lämpligen bör anges i myndighetsföreskrifter.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen bör bifalla propositionen och anta regeringens lagförslag av de skäl som framförs i propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:132 Digitalisering av grundkartor och detaljplaner:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen (2010:900) dels att 2 kap. 5 § och 9 kap. 5 och 30 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf, 16 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §

Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord-, berg- och vattenförhållandena,
2. jord-, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Bebyggelse och byggnadsverk som för sin funktion kräver tillförsel av energi ska lokaliseras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till energiförsörjningen och energihushållningen.

9 kap.5 §¹

För en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbyggnader inom ett område med detaljplan krävs det, trots 2 §, inte bygglov för att färga om, byta fasadbeklädnad eller byta taktäckningsmaterial, om åtgärden inte *väsentligen* ändrar byggnadens eller områdets karaktär.

För en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbyggnader inom ett område med detaljplan krävs det, trots 2 §, inte bygglov för att färga om, byta fasadbeklädnad eller byta taktäckningsmaterial, om åtgärden inte *väsentligt* ändrar byggnadens eller områdets karaktär.

Första stycket gäller inte om kommunen enligt 8 § första stycket 6 har bestämt att åtgärden kräver bygglov.

30 §²

Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
 - a) överensstämmer med detaljplanen, eller

¹ Senaste lydelse 2017:424.

² Senaste lydelse 2017:424.

b) avviker från detaljplanen men avvikelserna har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),

2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,

3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och

4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket 3, 6, 7, 9–11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9–11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1.

Sådana åtgärder som genomförts utan bygglov med stöd av 4–4 c §§ eller motsvarande äldre bestämmelser ska inte beaktas vid bedömningen av om ett byggnadsverk eller en åtgärd överensstämmer med detaljplanen.

16 kap.

1 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om standarder för utformning av detaljplaner och planbeskrivningar enligt 4 kap. samt grundkartor enligt 5 kap. 8 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.